

KESKUSKOMITEAN ULKOMAISELLE BYROOLLE

17/30 elokuuta 1917. Hyvät ystävät! Monta pitkää viikkoa kestäneen pakollisen tauon jälkeen kirjeenvaihto saataneen ehkä suurella vaivalla jälleen uusiutumaan. Jotta se onnistuisi täydellisesti, Teidän täytyy tietenkin puuhata ja työskennellä tarmokkaasti omalla tahollanne sen järjestämiseksi.

Porvariston aloittama halpamainen parjauskampanja Haneckin, Kollontain ja monien muiden muka harjoittamasta vakoilusta tai sekaantumisesta siihen on tietenkin katalaa hämäystä, ja sillä peitellään internationalisteihin kohdistettua uljaiden „tasavaltalaistemme” hyökkäystä, jotka haluavat parjauksen avulla „erota edukseen” tsarismita.

(1) Luin jostakin venäläisestä lehdestä, että Hanecki ja Radek esittävät oikaisun. En tiedä, onko siinä perää. Se on kuitenkin välttämätöntä. On ensiksikin tarpeen, että Radek kirjoittaisi Pariisiin ja hankkisi pöytäkirjat Pariisiin viimeisestä (VSDTP:n eri ryhmien) käräjäinnistä häntä vastaan. Lunatsharski on jo kauan sitten kertonut tuosta käräjäinnistä „Novaja Zhiznissä”²⁹⁸ ja ruoskinut halpamielisiä parjaajia. Mutta se ei riitä. On koetettava hankkia pöytäkirjat tai edes käräjien päätös kokonaisuudessaan ja mikäli sen julkaiseminen on mahdotonta, monistaa sitä koneella muutamia kappaleita ja lähettää tänne. Jos pöytäkirjoja tai tuomiota on mahdoton saada, olisi toivottavaa hankkia edes jonkun käräjäinnissä mukana olleen pariisilaisen kirjallinen kertomus siitä ja julkaista vaikkapa pieni kirjanen venäjäksi (Kristianiassa on venäläinen kirjapaino), jotta kumottaisiin likaiset parjaukset asiakirjojen nojalla. Kirjasta onnistuttaneen kuljettamaan ainakin jonkin verran, otteita siitä pitää saada julkaistuksi „Arbeiterpolitik”, „Politiken”, „Demain” * y.m. lehdissä.

* — „Työväenpolitiikka”, „Politiikka”, „Huomispäivä”. *Toim.*

(2) Yhtä välttämätöntä on, että Hanecki kumoaisi asiakirjojen nojalla parjaajien väitteet julkaisemalla mitä pikimmin tilikertomuksen kauppa-asioistaan ja „liiketoimistaan” Sumensonin kanssa (kuka hän oikein on? kuulen hänestä ensi kerran!) ja Kozlovskin kanssa (olisi toivottavaa, että tilikertomuksen tarkastaisi ja vahvistaisi nimikirjoituksellaan ruotsalainen notaari tai muutamat ruotsalaiset sosialistiset kansanedustajat). Niin ikään on välttämätöntä julkaista sähkeiden teksti (venäläisissä lehdissä „Russkaja Volja”, „Bez lishnih slov”²⁹⁹ y.m. jo oli, mutta ei luullakseni täydellisesti) ja eritellä sekä selittää jokainen.

Tätä likaista dreyfusiadia vastaan, tätä parjaustulvaa vastaan on taisteltava julkaisemalla kirjanen ja mitä pikimmin, säästämättä työtä, vaivoja ja rahaa, jotta saataisiin naulituksi parjaajat häpeäpaaluun ja voitaisiin mahdollisuuksien mukaan auttaa tämän halpamaisen parjaussyytöksen nojalla vangittuja.

(3) Millä tolalla ovat Keskuskomiteamme nimeämän ulkomaisen byroon raha-asiat? Heinäkuun vainotoimienpiteiden jälkeen on selvää, että meidän KK:mme ei voi auttaa (minä ainakin luulen niin). Kirjoittakaa, onko Ruotsin vasemmistolaisten kautta saatu kerätyksi mitään ja pysyykö byroo hengissä? Entä tiedotuslehti? Montako numeroa on julkaistu ja millä kielillä? ³⁰⁰ Onko Guilbeaux saanut kaikki numerot? Onko teillä „Demainin” vuosikerta? Onko tiedotuslehteä toimitettu Pohjois- ja Etelä-Amerikkaan? Kirjoittakaa kaikesta tästä yksityiskohtaisemmin.

(4) Kesken kaiken. Muistaakseni joku taisi kertoa, että Grimmin jälkeen ja hänestä riippumatta on Tukholmaan ilmaantunut Moor. Se, että Grimm-lurjus „keskusta”-kautskylaisena saattoi ryhtyä likaiseen lähentelyyn „oman” ministerinsä kanssa, ei ihmetytä minua: ken ei tee päättävää pesäeroa sosialishovinismista, on aina vaarassa joutua samanlaiseen ilkeään asemaan. Mutta mikä Moor on miehiään? Onko todistettu täysin ja ehdottomasti, että hän on rehellinen ihminen? että hänellä ei ole koskaan ollut eikä ole suoranaista enempää kuin välillistäkään teerenpeliä saksalaisten sociali-imperialistien kanssa? Jos on totta, että Moor on Tukholmassa ja mikäli olette tuttuja hänen kanssaan, pyytäisin, pyytäisin oikein hartaasti,

pyytäisin itsepintaisesti ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin tämän seikan tarkistamiseksi mitä huolellisimmin ja asiakirjoihin nojaten. Siinä ei ole, t.s. ei saa olla minkäänlaista sijaa epäilyksen, moitteiden, huhujen j.n.e. varjollekaan. Pahoittelen suuresti, että „Zimmerwaldin komitea” ei tuominut Grimmiä ankarammin!³⁰¹ Olisi kyllä sietänyt!

(5) Osallistumista Tukholman konferenssiin olen vastustanut ja vastustan ehdottomasti³⁰². Minun täytyy huomauttaa, että kirjoitan koko tämän kirjeen omissa nimissäni, sillä minulla ei ole ollut mahdollisuutta kysyä KK:lta eikä edes olla ajatustenvaihdossa sen kanssa. Siksi vastatesanne minulle erittäin yksityiskohtaisesti liittääkää kirjeeseenne KK:lle osoitettu virallinen, seikkaperäinen, asiallinen, dokumentteihin perustuva selostus omasta (koko byroon nimissä) toiminnastanne, minä lähetän sen perille.

Vastustan siis ehdottomasti osallistumista Tukholman konferenssiin. Kamenevin esiintymistä (oletteko nähnyt „Novaja Zhiznin”? teidän pitää tilata se) pidän typeryyden, jollei kataluuden huippuna, ja kirjoitin siitä jo KK:lle ja lehdistöä varten. Onneksi Kamenev puhui vain omasta puolestaan ja toinen bolshevikki desavuoit hänet.

Minä pidän osallistumista Tukholman ja mihin tahansa muuhun konferenssiin yhdessä ministereiden (ja heittiöiden) Tshernovin, Tseretelin, Skobelevin ja heidän puolueitensa kanssa suoranaisena petoksena ja esitän tämän mielipiteen lehdissä ketä vastaan hyvänsä. Jos „Zimmerwaldin toimikunnassa” (päättellen sosialishovinisti Rozanovin selostuksesta) Tukholman-hanke onnistuttiin melkein torjumaan tai puoliksi torjumaan, niin se on oikein hyvä. Mutta „melkein” tai „puoliksi” ei kelpaa mihinkään, ja koko tämä „puoliksi” sosialishovinistinen Zimmerwaldin toimikunta, joka on riippuvainen sosialishoviniestien kanssa „yhtenäisyyttä” haluavista italialaisista ja ledebourilaisista, on mitä vahingollisin laitos.

(6) Me teemme suunnattoman, anteeksiantamattoman virheen pitkiäessämme tai siirtäessämme III Internationalen perustamista varten tarkoitetun vasemmistolaisten konferenssin koollekutsumista. Juuri nyt, juuri kun Zimmerwald niin häpeällisesti horjuu tai pysyy pakosta toimettomana, juuri nyt, *niin kauan kuin* Venäjällä

vielä on legaalinen (melkein legaalinen) internationaalinen puolue ja siinä yli 200.000 (240.000) jäsentä * (mitä ei ole sodan aikana missään koko maailmassa), juuri nyt meidän velvollisuutenamme on kutsua koolle vasemmistolaisten konferenssi, ja olemme suoranaisia rikollisia, jos *myöhästymme* siinä (bolshevikkipuoluetta ajetaan Venäjällä päivä päivältä yhä enemmän maan alle).

Rahaa konferenssia varten löytyy. On mahdollisuus julkaista muutamia numeroita sen tiedotuslehteä. Sitä varten on keskus Tukholmassa. On olemassa ranskalainen „tukipylys” („Demain”) ja myös englantilainen (Amerikan „sosialistinen *työväenpuolue*”; sen edustaja Reinstein ** oli joitakin päiviä sitten Pietarissa, tulee todennäköisesti Tukholmaan)— S.L.P:n (Amerikan „Sosialistisen *työväenpuolueen*”) *lisäksi* muuten on vielä englantilainen tukipylys, Tom Mann Englannissa, sikäläiset vähemmistöt British Soc. Party'ssa ***, skotlantilaiset sosialistit ja „The International” Amerikassa.

Olisi suorastaan rikollista lykätä nyt vasemmistolaisten konferenssin koollekutsumista.

Olisi äärettömän typerää „odottaa” „suurta” osanottajamäärää ja „ujostella” sitä, että heitä on nyt „vähän”. Sillä nyt sellainen konferenssi muodostuu *aatteelliseksi* voimaksi osanottajien lukumäärästä riippumatta, mutta myöhemmin se voidaan *tehdä tyhjäksi vaikenemalla*.

Bolshevikit, P.S.D., hollantilaiset, „Arbeiterpolitik”, „Demain” — siinä on jo riittävä *ydinjoukko*. Jos toimitaan tarmokkaasti, siihen tulee varmaan vielä lisäksi osa tanskalaisia (Trier y.m. Stauning-lurjuksen puolueesta eronneet), osa Ruotsin nuoria (joita vastaan *me* rikomme, koska *emme ohjaa* heitä, sillä heitä *pitää ohjata*), osa bulgarialaisia, Itävallan vasemmistolaiset („Franz”), osa Lorient'n ystäviä Ranskasta, osa vasemmistolaisia Sveitsistä („Nuorisointernationale”) ja Italiasta sekä jo mainitsemani englantilais-amerikkalaisen liikkeen ainekset.

Bolshevikkien konferenssin (24.—29. IV. 1917) ja heidän edustajakokouksensa (VII. 1917: ks. päätöslauselmia „Novaja Zhiznissä”)³⁰³ päätöslauselmat, saman puolueen

* — 17 päivälehteä; yhteensä 1.415.000 kpl viikossa; 320.000 päivässä.

** Minulla ei ole käsitystäkään, mikä otus hän on. Lehtien mukaan hän on tervettä menshevikkien „yhdistävää edustajakokousta”!! Siis epäilyttävä otus.

*** — Britannian sosialistisessa puolueessa. *Toim.*

uusi ohjelmaluonnos — siinä on jo riittävä *aatteellinen perusta* (lisäksi „Vorbote”, „Tribune”*, „Arbeiterpolitik” y.m.) esiintyäksemme koko maailman edessä selvin vastauksin imperialismin kysymyksiin ja syytöksiin sosialisovinisteja ja kautskylaisia vastaan.

On *viipymättä* kutsuttava koolle sellainen konferenssi, muodostettava *sen* väliaikainen *byroo*, painettava 3:lla kielellä sen vetoamus ja päätöslauselmaluonnokset puolueille lähetettäväksi. Toistan vielä kerran: olen syvästi vakuuttunut, että jollemme tee sitä *nyt*, me vaikeutamme tavattomasti tätä työtämme vastaisuudessa ja helpotamme tavattomasti sosialismin petteureiden „armahdusta”.

(7) Venäjän „zimmerwaldilais”-menshevikkien ministerisocialismia on käytettävä tehokkaasti uhkavaatimuksen esittämiseksi Zimmerwaldille yleensä: joko pesäero Brantingeista, Huysmanseista ja kumpp. tai me lähdemme heti. Muuten: käykö „Arbeiterpolitik” kampanjaa Zetkiniä ja Braunschweiger „Volksfreundia”** vastaan sen johdosta, että nämä lurjukset ovat juonittelumielessä koettaneet puhdistaa ja tukeneet venäläisiä menshevikkejä, Tshheidzeä ja kumpp., jotka ovat osoittautuneet Sembat’n, Renaudelin, Thomas’n ja kumpp. kaltaisiksi ministerikelpoisiksi heittiöiksi.

Eikö myöskään Mehring ole vielä ymmärtänyt Tshheidzen, Tseretelin, Skobelevin ja kumpp. koko halpamaisuutta?

(8) On saatava järjestymään kirjeittenne — toivon saavan viipymättä *yhtä* seikkaperäisen kirjeen kuin omanikin (muuten en suostu kirjeenvaihtoon) — ja samoin kirjallisuuden toimittaminen tänne: kesäkuun puolivälistä lähtien vaikkapa „Arbeiterpolitik”, „Demain”, „Kampf” (Duisburg), „Weekly People” (S.L.P.), „Leipziger Volkszeitung”, „Neue Zeit”, „The Call” y.m. Spartacus, Lorient’n ja hänen ystäviensä julkaisut, „Avanti!” j.n.e. j.n.e. Lähetäisitte aluksi vaikkapa leikelmiä.

(9) Teidän on lähetettävä tänne mikäli mahdollista joka viikko ensiksikin kirjoituksia puolueen maaseutu- ja pietarilaislehtiä varten (katsauksia vasemmistolaiseen liikkeeseen ulkomailla, faktoja, faktoja, faktoja), — toiseksi lehtisiä (4—8—16-sivuisia) julkaistavaksi pieninä kirja-

* — „Edelläkävijä”, „Tribuuni”. *Toim.*

** — Braunschweigeläinen „Kansan Ystävä”. *Toim.*

sina. *Tosiasia*-aineistoa Internationalen romahduksesta, sosialishovinistien häpeästä, kautskylaisten häpeästä, vasemmistolaisen liikkeen kasvusta: vaikkapa neljä 16—32 sivua käsittävää kirjasta kustakin luetellusta aiheesta. **Faktoja ja faktoja.** On toiveita saada se kaikki julkaistuksi. Vastatkaa heti, voitteko ottaa tehdäkseen. Meikäläisin keinoin lähetettäessä (legaalaisesta lähetyksestä ei voi olla tätä nykyä puhuttakaan) on nähdäkseni *yhdentekevää*, millä kielellä kirjoitetaan.

(10) „Pravdan” numerot Teillä toivottavasti on. „Novaja Zhizniä” Te tilaatte. Jollei Teillä ole „Rabotshi i Soldat” (lakkautettu), „Proletarskoje Delo” (Kronstadt) ja „Sotsial-Demokrat” (Moskova) lehtiä, niin kirjoittakaa heti, ja minä lähetän kohta kun järjestyy uusi tie, jota kokeillaan tällä kirjeellä ensimmäisen kerran.

P. S. 18. elokuuta. Sain juuri uuden „Proletari” lehden, Pää-äänenkannattajan, numerot 1, 2, 4 — pian se tietysti lakkautetaan. Koetan lähettää Teille. Lähetän numerot 1—7.

20. elokuuta. Kirjettä ei ole vielä saatu lähetetyksi eikä nähtävästi saadakaan niin nopeasti. Siksi minulla syntyy kirjeen asemesta jonkinlainen päiväkirja! Mutta minkäs teet. Teidän on varauduttava olemaan hyvin kärsivällisiä ja itsepintaisia, jos yleensä haluatte ylläpitää yhteyttä „kaikkein vapaimman” imperialistisen tasavallan internationalisteihin. Tänään luin „Izvestijasta”, että Tukholmassa ilmestyy viikoittain „Työläisten ja Sotilaiden Edustajain Neuvoston Tukholman Tiedotustoimiston Tiedonantoja”. Koettakaa lähettää kaikkien tukholmalaisten julkaisujen *kaikki numerot. Emme näe mitään.*

25. elokuuta (7. syyskuuta). Huomenna kirje saataneen matkaan. Tehkää *kaikkenne*, jotta kuljetus sieltä saataisiin järjestymään. Vastatkaa ehdottomasti heti vaikkapa lyhyesti osoitteella (*teidän* maassanne), jonka tämän kirjeen tuova toveri (tai hänen ystävänsä) teille ilmoittaa. Hän ilmoittaa teille myös salakirjoitusjärjestelmän; kirjoitan sillä kokeeksi muutamia sanoja ja pyydän vastaamaan niihin samalla salakirjoituksella.*

P. S. Kirjoittakaa vielä lentokirjanen, 16—32 sivua, Venäjän salaisista diplomaattisista sopimuksista: lyhyesti,

* Tässä seuraa muutamia rivejä salakirjoituksella. *Toim.*

tarkasti, faktoja, faktoja. Se ja se sopimus siltä ja siltä päivältä, kuukaudelta ja vuodelta, sisältö se ja se. Sopimusten luettelo, yhteenveto. Mahdollisimman lyhyesti ja asiallisesti. Vastatkaa, suostutteko tekemään, koska lähetätte.

Lopetan: herran tähden, viipymättä vasemmistolaisten konferenssi, vasemmistolaisten toimikunta, toimikunnan tiedotuslehti ja määrätkää 2 (1½) kuukauden kuluttua kutsuttavaksi koolle *toinen* konferenssi.

Terveiset! *Lenin*

Lähetetty Razlivin asemalta Tukholmaan

Julkaistu ensi kerran v. 1930

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*
